

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

NEKAZARITZA SAILA

264/2022 Foru Agindua, uztailaren 13koa. Nekazaritza Saileko diputatuaren foru agindua, debekatzen duena suaren erabilera aldi baterako Arabako Lurralde Historikoan, eta finkatzen dituena nekazaritza eta baso lanak egiteko gomendioak

Uda garaiaren ezaugarriak ditugu giro temperaturen igoera, eurien eta eguratseko hezetasun ehunekoen gutxitzea eta eguzki orduen kopuru handiagoa. Faktore horiek guztiek zuzeneko eragina dute landareen hezetasun galeran eta landa ingurunean sutea izateko arrisku indizeen gehikuntzan. Uda sasoiaren gizakiaren jarduera areagotu egiten da landa ingurunean, eta horrek eta kontrako egoerek berekin ekar dezakete larrialdiak areagotzea, hala nola suteak baso eta nekazaritza lurretan.

Horiek horrela, arrisku handiagoa dagoen sasoi horretan, gomendatzen da prebentzio neurriak hartzea, sute bat sorraraz dezaketen jarduera guztiei dagokienez, hala nola zerealaren bilketa, nekazaritza hondakinen birrintzea, nekazaritza eta basogintzako lanak, garraio bideak onik zaintzeko lanak, astialdiko jarduerak eta abar.

Mendien martxoaren 26ko 11/2007 Foru Arauak 69. artikuluan xedatzen du nahitaez izan behar dela baimena edozein motatako sua pizteko landa lurretan. Mendien Foru Arauaren 65. artikulua eta Mendien azaroaren 21eko 43/2003 Legearen 44. artikulua baimena ematen diote Arabako Foru Aldundian mendien alorrean eskumena duen sailari sute baten hasiera eragin dezaketen jarduerak arautzeko, bai eta, eguraldia edo beste zergati arrazoitu batzuk direla eta, aldi batean landa ingurunean suaren erabilera debekatzeko ere, nahiz eta horretarako egokitutako tokietan izan.

Informazioa bildu da Arabako Foru Aldundiaren ardurapean dauden aisiaguneetan zein beste aisiagune batzuetan barbakoak egiteko dauden instalazio finkeen egoerari buruz.

Foru agindu hau izapidetzeko, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidea-ren urriaren 1eko 39/2015 Legeak jasotako arautze onaren printzipioei jarraitu zaie, zeinak maiatzaren 23ko 29/2017 Foru Dekretuaren I. eranskineko 3. artikuluan ere jasota baitaude. Foru dekretu horrek hauek onesten ditu: xedapen orokorrak egiteko prozedura, arau eraginari eta genero eraginari buruzko txostenak egiteko gidak eta araugintza teknikari buruzko jarraibideak.

Aztertu dira aginduzko txostenak, eta Nekazaritza Sailaren Egitura Organikoa eta Funtzionala onesten duen Diputatuen Kontseiluaren otsailaren 9ko 14/2016 Foru Dekretuak ematen dizkidan eskumenez baliatuz, eta Arabako Foru Aldundiko Sailak 2019-2023 Legegintzaldirako zehazten dituen diputatu nagusiaren uztailaren 5eko 324/2019 Foru Dekretuaren bederatzigarren xedapena aplikatuz, honako hau

XEDATZEN DUT

Lehenengoa. Aldi baterako debekatzea sua erabiltzea, edozein helburutarako, landa-ingurune osoan, Arabako Lurralde Historikoko leku hauetan:

- Zernahi eratako landa lurzorua.
- Mendi publiko zein pribatuak.
- Naturagune babestuak.
- Probintzia edo toki titulartasuneko aisiarako parkeak.
- Probintzia edo toki titulartasuneko errepedeetako atsedenguneak.

Sua erabiltzeko debeku hori lur horien azalera osorako da.

Bigarrena. Erretegiak erabiltzeko debekua. Debekatuta dago erretegiak, barbakoak edo sua egiteko edozein instalazio erabiltzea, foru agindu honen III. eranskinean ageri diren parkeen zerrendan jasotakoak izan ezik.

Hirugarrena. Aldia. Sua erabiltzeko debekua indarrean egongo da ALHAOn argitaratu eta hurrengo egunetik 2022ko irailaren 25era arte.

Laugarrena. Salbuespenak.

– Aldez aurretik eskatuta, Nekazaritza Saileko Mendi Zerbitzuak baimentzen duen edozein erabilera.

– Suteak prebenitzeko edo itzaltzeko egiten diren lanak.

Bosgarrena. Barbakoen edo erretegien betekizun fisiko orokorrak, Mendi Zerbitzuak baimendu ahal izateko. I. eranskinean zerrendatzen dira.

Seigarrena. Nahitaezko segurtasun neurriak, erretegi edo barbakoak erabiltzean (II. eranskina). Neurri zerrenda erretegien erabiltzaileek uneoro ikusteko moduan egongo da jarrita.

Zazpigarrena. III. eranskinean zehazten da sua erabiltzeko behin-behineko baimena duten parkeen zerrenda. Parke baimenduetako instalazio iraunkorrak dira, berariaz itxita ez daudenak.

Erretegi edo barbakoaren batek foru agindu honen I. eranskinean ezarritako betekizunak betetzeari uzten badio uneren batean, itxi egin beharko du hura kontserbatzearen eta mantentzearen ardura duen foru administrazio organoak edo toki erakundeak.

Zortzigarrena. Lurralde Orekaren Sailari eta Ingurumen eta Hirigintza Sailari eskatzea har ditzatela behar diren neurriak beren ardurapeko aisiaguneetan foru agindu hau betetzeko. Arabako Foru Aldundiko sailek behar diren baliabideak jarriko dituzte barbakoak edo sua egiteko beste edozein instalazio ixteko edo zigilatzeo eta erabiltzaileek nahitaezko segurtasun neurrien zerrenda ikusgai edukitzea bermatzeko. Foru aldundiaren menpean ez dauden barbakoak haiek kontserbatu eta mantentzeko ardura duen erakunde edo norbanako jabeak edo titularrak zigilatuko ditu, eta hark, era berean, nahitaezko segurtasun neurrien zerrenda erabiltzaileek ikusteko moduan egotea bermatuko du.

Bederatzigarrena. Nekazaritza Sailak sua erabiltzea debekatu ahal izango du, baita aisiaguneetan eta kanpalekuetan horretarako gaiturik dauden lekuetan ere, aldi baterako zein modu iraunkorrean, une eta leku bakoitzean baso suteak izateko dagoen edo aurreikusten den arriskuaren arabera. Horrelakoetan, kasuan kasuko instalazioak behar bezala zigilatuko edo seinaleztatuko dira.

Hamargarrena. Nekazaritza eta baso lanetarako prebentzio neurriei buruzko gomendioak. IV. eranskinean zerrendatzen dira hartu beharreko neurriak.

Hamaikagarrena. Foru agindu honetan ezarritako debekuaren urraketak Mendien Foru Arauaren 69. artikuluan xedatutakoaren arabera zigortuko dira, 1.000 euro arteko isunarekin eta sortutako kalte eta galerak ordaindu beharrekin.

Hamabigarrena. Foru agindu hau argitaratzea ALHAOn, eta honako hauei jakinaraztea: Arabako toki erakundeei, Arabako Foru Suhiltzaileak erakunde autonomoari, Gasteizko suhiltzaileei, Ertzaintzari, miñoiei, basozainei, UAGari, nekazarien eta abeltzainen elkarteei, baso elkarteei, Arabako ehiza barrutien elkarteei, parke naturaletan zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresei, Arabako Mendi Federazioari eta Gobernuaren Arabako Ordezkariordeztzari. Halaber, eskatzen zaie ezarritako gomendioak eta debekuak herritarren artean ahalik eta gehien zabaltzeko, eta, bereziki, agintaritzaren agenteei eta toki erakundeetako agintariei agintzen zaie horiek betetzen direla zaintzeko.

Azken xedapena. Foru agindu hau ALHAOn argitaratu eta hurrengo egunean hartuko du indarra.

Vitoria-Gasteiz, 2022ko uztailaren 13a

Nekazaritza foru diputatua
EDUARDO AGUINACO LÓPEZ DE SUSO

Nekazaritza zuzendaria
Mª ASUNCIÓN QUINTANA URIARTE

I. ERANSKINA

Barbakoa edo erretokien betekizun fisiko orokorrak:

Mendi Zerbitzuak erretoki edo barbakoak bat baimentzeko, betekizun fisiko hauek bete behar ditu:

- a) Egoera onean dagoen obra egitura finkoa izatea.
 - b) Guztiz estalita egotea eta txinpartak itzaltzeko sistema daukan tximinia izatea.
 - c) Obra hormak dituen eraikin baten barruan egotea, oinplanoaren perimetroaren ehuneko 75ean gutxienez. Hormak itxita egon behar dira lurretik teilatura, eta eragotzi egin behar dute sua, ilaunak edo partikula goriak ateratzea.
 - d) Egituraren zorua zolatu artifizialezkoa izan behar da.
 - e) Su har dezakeen erregairik ez daukan perimetro zerrenda bat izatea, distantzia horizontaleko edo murriztuko 3 metro zabalekoa, behintzat.
 - f) Barbakoaren ondoan (eraikinak badira, barruan), sukoia ez den ontzi edo leku bat izatea, sortutako errautsak berariaz jaso ahal izateko bertan. Leku edo ontzi hori erabiltzeko moduan egon beharko da uneoro.
 - g) Tximiniatik zuhaitz hurbilenaren adaburura dagoen distantzia gutxienez 5 metrokoa izan behar da.
 - h) Erretokiak edo barbakoak erabiltzeko nahitaezko segurtasun neurrien zerrenda erabiltzaileen aurrean izatea (II. eranskina).
- Baldin eta barbakoaren inguruan ez badago suterako arrisku handirik, ez da nahitaez c) puntua bete behar. Hala eginez gero, barbakoaren egitura itxia izan beharko da bere hiru laurdenetan gutxienez.

II. ERANSKINA

Nahitaezko segurtasun neurriak, erretegi edo barbakoak erabiltzean:

- a) Segurtatu behar da 3 metro edo hori baino gehiagoko distantzia dagoela eraikinetik sutea zabaltzeko arriskua daukan edozein erregaitara.
- b) Heze eduki eraikinetik hurbil dagoen landaredia, hura erabiltzen ari den denbora guztian, sutze arriskua murrizteko.
- c) Adi eta suaren ondoan egon, hark piztuta dirauen denbora guztian, eta berehala itzali, edozein arrisku egoera gertatzen bada.
- d) Ez erre hosto, paper, erregai fin eta abarrik, baldin eta haien ilaunak keak eraman baditzake. Ikatza baino ezingo da erabili.
- e) Errautsak hotzean jaso behar dira beti, eta erregailuaren ondoan dauden sukoi ez diren ontzietan edo lekuetan utzi behar dira. Ontzi ez-sukoi horiek errautsak uzteko baino ez dira erabiliko.
- f) Ez pilatu erregai gehiegirik, apurka-apurka bota.
- g) Eskura izan nahikoa ur edo sua itzaltzeko baliabide eraginkorren bat, barbakoa piztuta dagoen denbora guztian.
- h) Segurtatu sua eta txingarrak guztiz itzalita daudela han ez gaudenean.

III. ERANSKINA

Fabrika lanez eraikitako eta hormez eta tximiniaz hornitutako instalazioak –ez badaude espre-suki itxita– erabiltzeko behin-behineko baimena ematen den parkeen behin-behineko zerrenda:

Parkearen izena	Kokapena	Erakunde titularra
— San Roke	Amurrio	Amurrioko Udala
— La Encina	Artziniega	Artziniegako Udala
— Santa Ana	Laudio	Laudioko Udala
— San Gines*	Bastida	Bastidako Udala
— Fresnedo	Santikurutze	Kanpezu Kanpezuko Administrazio Batzarra
— Ostuño	Izarra	Izarrako Administrazio Batzarra

*: Instalazioetako bi baino ezin dira erabili: barbakoa anizkun handia eta eraikinaren barruan dagoen barbakoa. Debekatzen da gainerako barbakoak erabiltzea.

IV. ERANSKINA

Nekazaritza eta baso lanetarako prebentzio neurriak:

Gomendatzen da sute arriskua dakarten jarduerak egiten diren bitartean, hala nola makinak erabiltzen diren nekazaritza eta basogintzako lanak, zereal bilketa, mendietan sasiak kentzeko lanak, nekazaritza eta basoko hondakinak birrintzea eta abar, baita errepide sarea mantentzeko lanak eta makinak erabiltzen diren bestelako lanak ere, kautelazko neurri ahalik eta zorrotzenak hartzea, lan horiek ezeztatzeraino ere iritsiz, giro egoera desegokiak baldin badaude, hala nola tenperatura altua, haize bortitza eta giro hezetasun baxua. Neurri hauek hartu behar dira:

– Makina bakoitzak honako hauek izan behar ditu: hautsezko edo aparrezko itzalgailua, gutxienez 6 kg-koa; bizkarreko itzalgailua, gutxienez 15 litro urez betea; eta sua jotzekoa.

– Telefono mugikorra izatea, eta estaldura txarreko tokiak kontuan hartzea. Edozein gertakari edo sute gertatuz gero, berehala deitu beharko da 112ra.

– Makinen edo haietako errodamenduen gainberotzea saihestea, bai eta elektrizitate estatikoaren metatzea ere, zoruan deskargagailuak jarrita.

– Kontu handiz egitea makinaren mantentze lanak, azterketak eta aldian behingo garbiketa, bereziki errodamenduetan, uhaletan eta poleetan, gas-kolektorean eta egunero lastoa pilatzen den makinaren beste toki batzuetan. Ihes hodiko gasen aterabidea ere aztertu beharko da, txinpartak itzaltzeko sistemak behar bezala funtziona dezan.

Zereala biltzeko lanetan, aurrekoek gain, beste neurri hauek ere hartzea gomendatzen da:

– Uzta bilketa hastean, pasada bat egin landutako lurzatiaren inguruan.

– Pasadak haizearen norabidearekiko perpendikularrean egin, haizebetik hasita (haizea norantz doan, han).

– Lurzoru harritsu eta maldatsuetan, murriztu aitzinamendu abiadura.